

Църковен вестник
издава събира седмична
връчвателно четвърти
съдържанието

Годишната цена на
Църковен вестникъ
въздушно съ
приложението
за България 10 лв., а
за страни 13 лв.

Веднъж брой 15 ст.

ЦЪРКОВЕН ВЕСНИК

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

Аплицирано е годи
шни и
всички пособия

Всички съдържанието се до
възстановяне за издавателството на
Църковен вестникъ
из гр. София

За обаждане се плаща
по първа път по 20 ст.,
и от следващите съдържания
за всеки повторение по
15 ст.

Неплатени писма не са
присъдявани — рапорти
по съдържанието издание
не се покръщават

СЪДЪРЖАНИЕ:

- Обявление.
- „Православие“ и „славянство“. — Д. Мишевъ.
- Държава, култура и християнски принципи. — Свещ. Д-р Кр. Цъновъ.
- Кинокина. — Провидение. (Разказъ). — Жанъ де Рипъ.
- Външен преглед.
- Изъ вѣстницъ и списанията.
- Мемоаръ отъ македонцѣ до великиятъ сили.
- Рускиятъ вѣстници за ромънското нашествие.
- Положението на Балканитъ.
- Църковно-обществена лѣтописъ.

Общежит. монаст. „Св. Прѣображение Господне“, гр Търново.

Обявление

№ 266.

Управлението на общежителния манастиръ „Св. Прѣображение Господне“ при гр. В. Търново, счита за свой дългъ, да съобщи на всички благочестиви и православни християни посѣтители на св. обителъ, че на бъди августъ т. год. храмовия празникъ „Св. Прѣображение Господне“, манастири не ще може да посреща гости си, както другти години съ храни, вода, подслонъ и други. По причина на много силното землетресение на 1-и юни т. год. което събра 2 церкви, зданията, кухнята, напука и всички щерни и водата изтече. Зданията, които останаха недостъпени съ покривени, изкъртени, въобще негодни за живѣне безъ ремонтъ, съ които обаче едва ли ще се припустя по нѣмане работници по причина на войната.

Затова управлението на манастири ни съвдомява всички благочестиви посѣтители на св. Обителъ, по случай храма, да се съобразятъ съ времето и положението на манастири, т. е. да си взематъ нуждните провизии.

12 юли 1913 год.

Игуменъ на манастиръ Иеромонахъ Кирилъ.

„Православие“ и „славянство“.

Нѣкои уважаеми наши четци сѫ обърнати осо-
бено внимание на послѣднитѣ уводни статии въ «Ц.
в.» Като напиратъ изнесениятѣ въ тѣхъ факти и
сѫдженія вѣрни, тѣ се възхищаватъ отъ съкруши-
телнитѣ истини, които се казватъ за православни и
за славяни. Нѣкои четци наядно съ това си довол-
ство изказватъ и недоумѣніе, защо въ статиите
са употребени думитѣ „православие“ и „славянство“
и защо се приспяватъ на „православието“ и на „сла-
вянството“ нехристиянскитѣ, небратски и нечовѣкски
дѣла, които нашите съдѣти вършатъ на Балканитѣ.
Дума „православие“ означавала учението на Христовата
църква. А това учение е високо, чисто и свето. Също
и дума „славянство“ означавала най-висшите съвѣщанія
на славяни, идеала на славянството. „Православи-
ето“ и „славянството“ въ конкретния случай не сѫ
повинни въ това, което православни славяни,
православни гърци и романци съ мусулмани вършатъ
срѣдъ православна България.

Съвашаме недоумѣніята. Радваме се, че тѣ се
извикватъ отъ горчивитѣ истини, изнесени въ пред-
метнитѣ статии. Недоумѣніята сѫ цѣни. Тѣ по-
казватъ, че у православнитѣ и у славянитѣ има
идеали християн и скрупули славяни, които за
нищо не искатъ да се солидаризиратъ нито съ
съюза на православни съ мухамедани срѣдъ право-
славнитѣ българи, нито съ дѣлото на съби, черно-
горини, гърци, власи и турци, което е най-голямъ
позоръ за вѣка, за православието, за славянството
и за човѣчината. Това е утѣшително. Възмѣ-
нието на единици православни и славяни е и наше.
Въ случаи тия единици сѫ не само най-близко до
насъ, но и всѣдъ съ насъ. Тѣхната чувствител-
ностъ, отвѣчивостъ, правдивостъ и обективностъ
сочатъ чисти и идеални души. А такива именно
души сѫ стражи на „православието“ и на „славян-
ството“. Ако учението на Христ е духовните камъкъ,
на който се крѣпи „православието“, души, като тия,
които отблѣзватъ, сѫ пъкъ духовните циментъ,
които спояха идеалнитѣ православни. Сѫ-
щото трѣбва да се каже и за славянството и за
неговата най-нова културна догма. Кой не знае, че
догмата на неославизма е принципа: „нито един славя-
нски народъ да не потъска другъ славянски на-
родъ“? Ала кой не се убѣждава днесъ отъ това, което
есто става на Балканитѣ, а особено отъ това, което
злочести славяни вършатъ съ мѫженишица Македо-
ния, че тази догма е празна фраза въ устата на
славянски фарисеи, е маска, която си туриятъ,

когато се явяват на славянскиятъ конгреси или когато излизатъ въ славянския печат! И ако славянскиятъ фарисеи ржкоплѣската на дѣлото на сърби и на черногорци, съюзени съ иноплемени и ино-вѣрци, ако тѣ сочатъ на българския народъ и викатъ, колко глагъси гидъжи, къмъ съюзенитѣ племена и вѣри: „Разпните го, разпнете го“ и за Македония: „Разкъсайте я и я раздѣлете!“ ако този викъ се нотира отъ цѣлта миръвъ печатъ: ние може самада се тѣшимъ, че се намиратъ единици православни и славяни, които отвръщатъ съ протести очите си отъ балканската Голгота и не искатъ да солидаризиратъ „православието“ и „славянството“ съ нея. Та това и ние направихимъ и правимъ въ тия колони. Въ статийтѣ, за които е дума, ние се отвратихимъ съ болка и съжаление отъ дѣлото на сърби, черногорци, гърци, власи и турци, защото не е оправдано и не може да бѫде оправдано сега и въ бѫдещо нито отъ славянско, нито отъ православно, нито отъ човѣшко гледище.

Ала какво е виновень публицистъ за горчичните факти, на които е свидѣтель и които по дѣлът е принуденъ да хроникира? Какво е виновень той предъ фактиѣ, че съ дѣлото на сърби, черногорци, гърци, власи и турци се солидаризиратъ прѣставителите на извѣстните „православни“ и „славянски“ крѣгове, като едни вѣщатъ това явно, други задкулисно, а трети съ мъчаливо насырдчене? Въ случаи ние си послужихимъ съ срѣдствата на стилистиката да очертаемъ и илюстрираме грознѣтъ фактове. Ако недоумѣннятъ сѫ, защо сме си послужили съ такива стилистични срѣдства, тѣ сѫ безосновни, ако пѣкъ тѣ сѫ за самите грозни фактове, — което не допускаме, — тѣ сѫ неоправдани. Недоумѣннятъ идатъ отъ метонимиата: употребихимъ общото и абстрактното наимѣнство частното и конкретното, употребихимъ, за по-удобно, „православие“, наимѣнство „сърби“, черногорци, гърци, власи, руси и пр., употребихимъ „славянство“ наимѣнство „сърби“, черногорци, руси, чехи, словинци, хрвати и пр. Защото не искахимъ да изброявамъ по име всички православни, които сѫ излѣзи противъ православния български народъ, послужихимъ си съ общата и абстрактна дума „православие“. Защото не искахимъ да изброявамъ всички славяни, които съ гаври и хули се нахвърляха срѣщо България, която склучи договоръ съ братия по племе и по вѣра и почна война само за славяните мѫжчици въ Македония, като даде въ жертва за тѣхъ повече отъ сто хиляди идеални свои синове, послужихимъ си съ общата и абстрактна дума „славянство“. Горчивиятъ фактъ е, че не „договори съ православието“ и тия на „славянството“ отъждествихимъ съ дѣлото на сърби, черногорци, гърци, власи и турци. Не, тъждество намѣрихимъ въ схващанията и дѣлата на редица прѣставители на извѣстните православни и славянски крѣгове. Тамъ е тъждество.

Съ това подчертахимъ една съкрушителна истина. Па и кой ще излѣзе да отрича, че почти всички православни не се нахвърляха съ стрѣль на българския народъ само затова, защото единъ тай самоложертува синоеетъ си за благото на своите близни? Ако сме казали и казвамъ съ това неистина, нека се посочи, кой прѣставителя на православие, кой учитель на правда, любовь и братство излѣзе да осажди небратски и нехристиянски актъ на съюзенитѣ православни съ турците срѣщо България, която разви на Балканитѣ знамето на братството, културата, свободата и която пожертвува съ десетки хиляди идеални синове не да

завладява и поробва, но да освобождава? Ако сме говорили и говоримъ невѣрни работи, чека се посочи, кой видѣнъ прѣставителъ на православна църква излѣзе съ клонче на миръ и съ дѣло на християнска любовь? Нека се каже всичко и нарече по име, нека се каже кой прѣставителъ отъ коя църква излѣзе да осажди съюза на православни съ мухомедани срѣщо България и срѣщо злочестнѣ християнски мѫжчици въ Македония?

Ако сме казвали и казвамъ неистини за „славянството“, нека се посочи сѫщо така по име, кой отъ прѣставителите на славяните въ Петербургъ, Прага, Загребъ, Любляна, Бѣлградъ и Цетина излѣзе да осажди съюза на славяни съ гърци, власи и турци срѣщо славянска България и Македония? Нека се посочи още, кой отъ прѣставителите на неославянствата излѣзе да защити културната догма — „нито единъ славянски народъ да не потиска другъ славянски народъ“?

И защо всички почти православни и славяни излѣзоха срѣщо България, въ право сме да кажемъ, че „православие“ отъ извѣстни църкви и „славянство“ отъ извѣстни страни носятъ кръста, на който сърби, черногорци, гърци, власи и турци разпъзватъ България, та, като я озлечаватъ, да разкажатъ по-лесно православна и славянска Македония. Съ това „православието“ и „славянството“ далеч не се отъждествяватъ съ неговите днешни прѣставители. „Православието“ си остава все така високо, чисто, свето и недосегаемо, както е в книгите, остава и „славянството“ все такъвъ несъзнателенъ рабъ на чужда нива и на чужди интереси, както го изобразява историята...

Фактоветъ, които изнесохме, и сѫжденията, които направихимъ послѣдовно въ три статии по балканските работи, сѫ много горчиви истини за „православието“ и за „славянството“ гезръ, за „православни“ и за „славяни“, ала тѣ не съставяватъ още всичко, което се знае и което може да се каже. Съжалявамъ, че най-горчивите истини не може да се изнесатъ въ тия колони. Ала при първа възможност и свобода пишещиятъ тия редове ще допълни чернитѣ зърна на оғърлицата тукъ или на друго място....

Д. Мишевъ.

Държава, култура и християнски принципи.

I

Що е държава? Правовата форма за общия животъ на една или повече нации се нарича държава. На това опредѣление сѫ съгласни както прѣставителъ на консерватизма, така сѫщо и онѣзи по модерния либерализъмъ. Както единътъ, така и другиятъ не поставятъ никаква друга задача на държавата, освенъ защита интересите на отдѣлните индивиди. „Задружниятъ животъ има за цѣль да благоприятствува на отдѣлните индивиди; никой не трбва да бѫде разглежданъ като срѣдство, или пѣкъ принасянъ като жертва за идеята на цѣлото“ (Staatslexikon, Rottstock und Weicker). Държавата се основава върху правото, което регулира отношенията на здравия животъ. Тя не създава права, а само формулира естествените човѣшки права и, споредъ армето, нравственото и религиозно състояние на единъ народъ има различни задачи. Всѣка епоха и всѣко поколѣніе си иматъ по нѣкоя проблема за разрѣшаване. Държавата е дължна

да промисли за напрѣдъка на своя народъ и да му спомогне при разрѣшаването на културните задачи. Дължна е така сѫщо да не прѣчи, а да съдѣтства на всички ония институти, които въобще спомагат да се развие съзнанието у народа за неговото земно и небено призвание. Тя трѣбва да положи въ своята възпитателна система здрави и **неизмѣнни принципи**, които водят къмъ осъществяване царството Божие тукъ на земята.

Подъ влиянието на Хегеля се развишиха нѣкои по-гърьши теории за понятието държава и нейната цѣль. Споредъ Хегели, държавата е дѣйствителността на нравствената идея. Тя е висшето съществование на абсолютния разумъ и изразъ на всички жизнени и нравствени прояви, включомъ възти. Държавата е **даже самиятъ висш разумъ и висша нравственост**, облечена въ атрибуциите на силата. Въ *Staats-und Gesellschaftslexikon* на Wagner-а държавата се нарича „форма, подъ която се проявява цялото земно бытие“.

При тѣзи опрѣдѣления обемът на понятието държава е разширено до степента на **Божи авторитет**. Такъвъз разширение може да биде фатално и за нравственост и за религия. Държавата въ такъвъ случай се явява като източникъ на всѣко право и на всѣка истина и никой не симѣ да се противопоставя не само външно, но и вътрѣшно въ себе си на нейнѣ постановления. Такъвъз обоготовяване на държавата е днесъ невъзможно, защото ние знаемъ, че истинитъ не симѣ отъ държавенъ, а отъ божественъ произходъ.

Римската държава на нова врѣме искаше да биде обоготовявана, но, известно е, християнитъ се противопоставиха на това, като казаха: **человѣкъ е съдѣженъ да се подчинява по скоро на Бога, отколкото на човѣкътъ**. И съ това се строго разграничиха сферата на държавата отъ онази на религията. Ние днесъ не желаемъ да се връщаме къмъ язическиятъ формулъ. Но това още не значи, че държавата и религията се поставятъ въ противорѣчие. Напротивъ, днешната държава трѣбва да постави своята законъ и принципи въ хармония съ християнските принципи, **иначе я очаква участът на язически възгледи въ държави**. И язничество си имаше своиъ принципи, но тѣ бѣха врѣмени. Тѣ не знаеха да поставятъ въчния миръ, като цѣль на своята история и не бѣха въ положение да положатъ държавното си устройство на вѣчни, неизмѣнни начала. Идеята за царството Божие тукъ на земята бѣ чужда за тѣхъ, затова и принципътъ на това царство имъ бѣха чужди. И какво става? Язическата държава трѣбваше да пропадне.

Християнскитъ държави днесъ трѣбва да засемятъ акътъ отъ това нѣщо. Една държава може да се нарича християнска, но това не ю прѣчи да се ръководи отъ нехристиянски истиини. Язничествътъ се ръководѣа отъ естественитъ изисквания на пътъта, като ги обличаха въ мантната на човѣкската мѫдрост; но изключена ли е и на място възможността да се ръководимъ отъ сѫщите изисквания, като ги облечемъ само въ християнска мантна? Намъ се струва, че и нашата участъ нѣма да биде по-добра отъ онази на язичниците.

Днешнитъ хора разчитатъ на своята култура и наука.

Напротивъ, всичко ще загине. Нѣмаха ли Гърция и Римъ сѫщо култура и наука, но това не ги спаси отъ погибътъ. Други сѫ принципътъ, които могатъ да запазятъ и внесатъ хармония въ народите. Само че Гърция и Римъ не знаеха тѣзи принципи, а днешнитъ

християнски държави ги знаятъ, затова и Божието наказание на последнитъ ще биде по-голѣмо отъ онова на първите.

Гърция и Римъ на нова врѣме бѣха се разюздали, нищо не работѣха, защото считаха, че тѣ сѫ надрасли положението, въ което е дълженъ човѣкъ да работи. Атиянитъ се скитаха по площадите, а гражданитъ на Римъ се храниха отъ държавата. Колато Цезаръ се прѣстола, Римъ се хранилъ тогава 320,000 души (на 1/4, милиона жители). Цезаръ намали числото имъ на 150,000, обаче при Августа пакъ се възкачило на 200,000. Униятъ прѣстъръ разносилъ имъ за храна годишно повече отъ 6 милиона марки (7,500,000 лева). Тѣхните викъ се били **хлѣбъ и зрялица**. И единото и другото сѫ давани въ изобилие. Театрътъ, цирковетъ, амфитеатрътъ, банитъ и пр. сѫ били винаги прѣполнени. Великолѣпното и разкошното не сѫ имали граници. Числото на игрището е разло отъ година на година. При Августа били опрѣдѣлени 66 дена за игри, при Тиберия 87 (като не се симѣтъ гладиаторските борби и борбите на животните). Въ срѣдата на четвъртото столѣтие празничните игри били докарани до 175. дена. Вънъ отъ това с имало и други изъвнредни игри. Напри меръ, за освещението на амфитеатра Титъ е опрѣдѣлилъ 100 дена, а за празника на втората децемвир отъ Трояния триумфъ 123. Всичките голѣми игри почватъ отъ рано сутринта до заходъ сълнце. Числото на мѣстата въ трите голѣми театри било 49,590, въ амфитеатра 87,000, въ цирка при Цезаръ 150,000, при Веспасианъ 250,000, въ четвъртото столѣтие 385,000. Често пакъ самъ кайзеръ е ставалъ домакинъ. При единъ празникъ, който е далъ Домицианъ въ 88 година, разкошно облечението слуги сдава ли не сѫ били повече отъ самите зрители. Тогаъ е даденъ и разкошнъ обѣдъ, дѣто нико не е липсвало: ядене, пиеене, скъпоцѣнни прибори — всичко въ изобилие. Жени, дѣца народи, рицари, сенатори, всички били настандани и между тѣхъ самъ кайзеръ. Тогава и най-бѣдните съ билъ шастливъ, че е могълъ да биде гости на неговата трапеза. (Friedlander).

При Августа въ осмѣтъ празници за фехтуване, когото той даде, сѫ взели участие 10,000 души; въ четиридесетъчния празникъ, който даде Траянъ за завладѣването на Дакия, били взели участие тоже 10,000 фехтувачи. Тогаъ военните пѣтнани отъ всичките народи имаха честта да прѣпътятъ кръвта си и умрятъ прѣдъ очите на кайзера — господарътъ на свѣта. Съ кръвта на всичките народности често пакъ се е смѣсвала и кръвта на всичките видове животни на свѣта. Въ игрите на Помпей с имало 17 слонове, 200—600 лъзове и други 410 африкански животни. Въ двадесетъ и шестата игра, дадена отъ Августа, е имало около 350 африкански животни. При освещението на амфитеатъра сѫ загинали въ борба около 9000 питоми и дики животни. Игрите се смѣсвавали: слѣдъ дневните — нощи; слѣдъ сухоземните — водни.

И около това място на кръвъ и волни сѣдаха кайзеръ и сенатори, рицари и народъ, жени и маже, ядъхъ и пиеха, смѣеха се и се никотѣхъ, никакъ и ревѣха; място на страхота, градъ не ужасъ, дѣто нѣма втори на свѣта. А разпустнатостта нѣмаше край. Нравятъ на Римъ сѫ коментаръ на *Апоколипсисъ* (Pauslen. Syttem der Ethik). А юто е представявала религиозно-нравствената философия на това врѣме. Самите философи сѫ чувствували пустотата на живота и сѫ се мѫчили чрѣзъ мисълта си да се освободятъ отъ суетата. Обаче не сѫ имали съ какво да запъл-

нът своя живот. Маркъ Аврелия казва: „Резигнрай се и не искаш нищо, което не влиза въ твоята сила; остави свѣтъ да си отива по своя път и нѣма да имаш беззаконостъ“. Епиктетъ: „Не карай нѣщата да отиват тѣй, както ти искаш, но искаш тѣй, както тѣ отиват, само тогава ще бѫдеш щастливъ“.

Ето това сѫ били принципите на частния и обществен животъ. И нѣщо повече: Пилатъ пита: „Що е истината?“ Никога и никой не е задавалъ по-чисто сърдеченъ въпросъ отъ този. Това е предсмъртният изповѣденъ въпросъ на античния свѣтъ...

И угласна наѣзди сълъцето на инакъ тѣй привълкательния старъ свѣтъ, защото не може да си създаде принципъ за дългътъ животъ.

Каква тѣжъ обхвата човѣка при този трагизъмъ на историята!...

Ето въ такъвъ моментъ се появява християнството.

Свещ. Д-ръ К. Щновъ.

Книжнина.

Провидѣніе.

(Разказъ отъ Жанъ де Рипъ).

2

Бабата вторачи яснѣтъ си очи у менъ.

— Мисля, господинътъ не е тукашенъ.

— Прѣвъ пѣтъ ида тукъ, казахъ, намирамъ всичко дивно.

— Господинътъ е много любезенъ, но право е, що казва.

— Г-нъ Симонъ Дешаръ е братовчедъ на зеть ми. Той пише хубави истории и азъ мисля, продѣлжи га Жана, като ме изгладъ съ упоритъ погледъ, че вие ще му разправите вашата.

Лицето на баба Леблонъ просия.

— А, наистина, азъ я разправямъ само, за да благодаря Провидѣніето.

Седнахме.

— Трѣбва ли да ви казвамъ, че мажъ ми, много добъръ човѣкъ, се ожени за менъ, слѣдъ като го уволниха отъ войската. Не бѣхме по богати единъ отъ другъ, но и двамата бѣхме еднакво смили. Много трѣбаше да се бѣхъмъ, за да отгледамъ пете дѣца, които ни даде Богъ. За добро ужъ даходехе най-голѣмото си момиче, мома вече, въ града на работа. Единъ денъ тя се вѣрна въ село болна отъ лошата треска. Въ осемъ дни я изгубихме: съмътъ я покоси. Подиръ нея се разбѣлѣха дѣти на най-малики дѣца, дѣви момичена. Изгубихме и тѣхъ. Мажъ ми стана като лудъ. Може да си представите моите огненове. Мажъкъ се да тая скърбта си да не увеличавамъ неговата, ала всичко напразно. Подиръ шестъ мѣсещи и него закопахъ. А, господине, ако не бѣ благия Богъ и господинъ свещеникъ да ми напомнятъ, че азъ съмъ още майка и че на мене гледатъ други дѣца, вѣрвайте, че не бихъ могла да изтрямъ мжкитѣ и черникитѣ.

Но най-сетиѣ всичко се нареди. Вилхелмъ се залови на работа. Но съмъ ми цѣлата си заплата. Работътъ и азъ съмъ надница. Малко оттука, малко оттамъ, и ние успѣхме да разплатимъ дѣловетъ по болестта на мажа си. Но злото пакъ ме не остави: единъжъ прѣзъ януари, когато се пукаше дърво и

камъкъ отъ студъ, прясна се огледалото на омивалника и азъ се търколихъ като трупъ. Бѣше тъкмо кждъ обѣдъ. Намбраха ме почти мрътва. Когато дохъл въ себе си, не можахъ да се помръдна. Дѣцата се изтрепаха да ме утѣшаватъ и да ме гледатъ. Вилхелмъ бѣ юнакъ, момъкъ на осемнадесетъ години. Не се боеше отъ работа. Стана ратай въ единъ голъмъ чифликъ и по цѣлъ денъ не лигаше глава отъ работа. Вечеръ, като се приберѣше, четвърти хубави истории изъ книгите, които му даваше учителятъ. А учителятъ го обичаше, защото е билъ пръвъ ученикъ въ училището.

Но ето че се заговори за война съ прусите. Развълнува се цѣлата страна. Ние сме вандеци, Богъ и Франция за насъ сѫ нераздѣлни. Кога се обявихъ войната, всички бѣха готови да тръгнатъ. Вилхелмъ горѣше отъ желание да ги послѣдва, но той гледаше бѣдна недигава майка, а Роза въртѣща къщата и ме гледаше. Всъка вечеръ бѣдната момъкъ поглъщаща жадно вѣстниците, горчиви сълзи се ронѣха изъ очите му. Нито ядѣше, нито спѣше. Топъше се предъ очите ни като свѣтъ. Неговата скърбъ ме мажеше. Азъ бѣхъ причина за нея.

Единъ денъ Роза ми каза:

— Слушай, мамо. Вилхелмъ е безутѣшенъ. Счита се за най-злочестъ. Неко го пуснемъ. Азъ щия вече хубаво. Сестрица отъ монастира обѣщаватъ да ми даватъ работа. Не ще ни остави безъ помощъ и до бриятъ Богъ.

Това за менъ бѣше заповѣдъ отъ Провидѣніето. Ни мисълъ у мене да попрѣча. Нашитѣ синове, прѣди да сѫ наши, сѫ на Бога и на Отечество.

Когато обадихъ на Вилхелма моето рѣщеніе, той засия цѣлъ отъ радостъ, ала скоро неговата радостъ се обѣрна въ печаль.

— Ати, мамо, какво ще правишъ сама? попита ме.

Роза и азъ ю успокоихме. Той тръгна честитъ.

Нѣма да кажа, господине, че не плакахъ. Много сълзи пролѣхъ. Дѣте е мило. То е сърдцето на майката. Но чувствувахъ, че това бѣше дѣлътъ и азъ не съжалявахъ. Вилхелмъ често ни се обаждаше, когато можеше, но по единъ врѣме никакво писмо, никаква вѣсть отъ него. Терапъ отъ скърбъ, майчиното сърдце съмъ и се кїса, когато дѣтето страда или изчезва. Най-сетиѣ, подиръ много мѫжчински дни, свещеникъ научи, че Вилхелмъ е оставилъ почти мрътвъ на бойното поле, като защищавашъ знамето. Заминалъ го всички. Една добра сестра го видѣла и схванала грѣшата. Прѣнесенъ въ болница, подиръ много часове безъ надежда, казватъ, че най-послѣ бѣлъ спасенъ. Можете да си прѣдставите, каква бѣ моята радостъ и какъ благодарили на Бога отъ всичката си душа.

Когато се сѣрши войната, Вилхелмъ се вѣрна: бѣше туро-офицеръ и съ воененъ медалъ. Колко се гордѣхъ азъ съ него! Но азъ чувствувахъ неговото желание — искаше да остане въ войската, искаше да си отмѣти.

Не бѣхъ злочестъ. Роза заработваше доста за прѣхрана, почнахъ и азъ да ѝ помагамъ съ рѣжѣти си. Работътъ и азъ — плетѣхъ, шиехъ.

Синъ ми участъ ува въ войната у Тонкинъ и у Мадагаскаръ. Днесъ е дружиненъ командиръ, кавалеръ е на орденъ легионъ д'ониоръ.

— Имате право да се гордѣете.

— О, господине, гордѣя се.

— А Роза?

— И ней щастлието не остави. Синътъ на чифликъта, дѣто работѣше Вилхелмъ, я хареса. Тя съвѣнчала съ него и пое въ рѣжѣ управата на чифликъ.

— Вие, наистина, сте честита майка.
— Господине, чакътъ на Провидънчего е уда-
рилъ за менъ.
— Той дълго е чакалъ.

Право казвашъ. Изпитнитъ бѣха тежки, но бла-
гиятъ Богъ всичко нареди и даде на всѣкого моне-
ната, която заслужаваше. Всичкото е да не губи чо-
вѣкъ мѣжество и да не се съмнява въ Него.

Взехъ си обогомъ.

Изъ пътя азъ бѣхъ много мъчаливъ: това, що
видѣхъ и чухъ, разплати у менъ хилядитъ разруши-
телни съхвания, съ които до тая минута доста се
городѣхъ.

Отъ Коледа азъ съмъ честитъ съпругъ на Жана,
прѣкарахъ и Великденъ и . . . азъ вече вѣрвамъ въ
Провидънчего.

(Изъ «La semaine littéraire».)

Отъ френски прѣв. Д.

Външънъ прѣгледъ.

Цариградската гръцка патриаршия — (Раз-
правни на вселенския прѣстолъ съ италианцитѣ и
Антиохийската църква; недоволството му отъ ал-
банцитѣ, българитѣ и рѣшението на посланишката
конференция). Отъ нѣкое време насамъ Цариград-
ската църква е недоволна отъ всички и отъ всичко.
Тя навсѫкъдѣ извѣнь Елада и Турция съзира, че я
прѣслѣдватъ, гонятъ унищено и жестоко. Нейните
шефъ и членовете на двѣтъ управители тѣла при-
нея не прѣставатъ да твърдятъ, че тази църква по
настоящемъ се нарича „въ гонение“. Нѣщо повече.
Управлящите кръжове тамъ все разправятъ, какво
тази църква никога не била поставена въ по плачено
състояние отсега. Отъ много страни тя срѣща прѣ-
чи при изпълнение на панелистничнитъ идеали, чийто
най-реинностъ и самоуверженъ носителъ отъ памти-
вѣка е. Тя силно почва да чувствува вече, че безвъз-
ратно мина за нея епохата на турското владичество
въ Македония, Тракия, Албания и островнѣ на архи-
пелага, дѣто гласть ѝ нѣкога се слушаше навредъ
твърдѣ охотно, защото тѣзи владѣтели, за нещастие,
всѣкога правъка висица политика и отъ най-дребнитъ
вѣрски въпроси.

Прѣкалениятъ патриотизъмъ и безразсѫдността
на фанариотитѣ, наистина, напослѣдъкъ създаде стра-
шни непрѣятности на този вѣрски центъръ, напримѣръ,
съ италианцитѣ, защото последнитъ въ окупираниетъ
отъ флотата имъ острови на Егейско море не позволяватъ
на еказалътъ римъ на митрополити да демон-
стриратъ лудо съ своите панелистични чуства (загибане
гърци на знамена, митнги, демонстрации, резолюции за
прѣстидниване на тѣзи острови къмъ Елада и пр.).
Италианцитѣ, подобно на всички културни народи, доб-
рѣ разбираятъ предназначението на вѣрските начальни-
ци и функцииитѣ, които тѣ могатъ и трбѣ да из-
пълняватъ. Тѣ не могатъ, разбира се, да позволяватъ
на патриаршеските прѣститвили да служатъ „двѣма
господиномъ“. Особено непрѣятни истории отъ тъкано
естество Фенеръ си създаде съ родоския и карнатския
митрополитъ, отъ които първия вече стана жертва на
безразсѫдността и късогледството си. Той, по
неосторожното тикане на фанариотитѣ, стана невъзможенъ
въ епархията си и, по неволя, биле прѣмъстенъ

отъ тази епархия въ силиврийската. Още помраче-
на съѣѣтъ на фанатичнитъ фанариоти не може да
разбере дълбоката има, къмъ която влече слѣпата
безразсѫдностъ.

— Вселенскиятъ прѣстолъ сега насокро има не-
приятни истории и драги и съ Антиохийската цър-
ква, съ която едва отъ двѣ—три години насамъ влѣ-
зе въ каноническо общение. Туй било по слѣдния слу-
чай: теодосиополскиятъ (въ Сирия) митрополитски
прѣстолъ стана вакантъ отъ нѣколко години насамъ
(откога стенахаха броженнята на арабогласнитъ по онѣзи
мѣста). Сегашнитъ антиохийски патриархъ Григорий
се опитала да го попълни, но не сполучилъ, защото
една минимална част отъ мѣстното население, на-
рийки се подъ влиянието на фенерските кръжове и
извѣстната „Евхїкѣ єтварїа“ отхвърлила прѣдложен-
ия кандидатъ: гръбътъ му билъ този, че не бѣлъ
гръбъ. Тѣзи дни, обаче, когато самиятъ патриархъ на
врѣдане отъ Русия прѣстолъ два три дена въ Цари-
градъ, делегация, състоѧща се отъ новия трапезунд-
ски митрополитъ и едно свѣтско лице се прѣстаптило
лично предъ него, за да изходятъ извѣстува да се наз-
начи тамъ подходящо лице (разбира се отъ кликата на
хората изъ кръжока на патриотаритѣ). Патриархътъ
лесно схвърналъ цѣлта на постъпката имъ, демонстра-
тивно прѣкъсналъ разговора и напусналъ залата, дѣ-
то станала приема, като заявили, че сега не било
врѣде да го занимаватъ съ подобни въпроси, защото
тази работа била отъ компетенцията на Синода при
Патриаршиата.

— Недоволна е Цариградската църква и отъ
албанцитѣ, както и отъ тѣхното временно правител-
ство, защото създаването на автономна Албания, прѣди
всичко, е противъ прословутата гръцка „Мезаълъ Йса“,
защото съ заявление на новото положение по онѣзи
мѣста постепенно ще изчезне и отгамътъ патентованата
ї вѣрска хегемония, благогарене на нейната неуважавана
надменостъ и незачитане човѣшкитъ езикови
права на пастващъ ѹ. Готови се да прави постъпки
прѣдъ правителствата на вел. сили, та, като се на-
реди и приеме органически уставъ на тази провин-
ция, да се гарантира и нейнитъ вѣковни права
поне — рапортѣтъ, що пристигали отъ страна на
подвѣдомственитетъ ѹ митрополити по онѣзи мѣста,
описвали само ужаси и несугти жестокости. За всичко
това, обаче, тя нѣмало да простира, защото се
вършило отъ хора по-културни отъ българитѣ.

— Негодува тази Църква и противъ посланиш-
ката конференция въ Лондонъ, защото едно отъ рѣ-
шението ѝ се докосва до кокжата й. Думата е за нова
найно рѣшение, споредъ което старославянитѣ атон-
ски светии занапредъ ще образуватъ вѣрска република,
дѣто всички монастири ще се прѣстапятъ ед-
накво и ще бѫдатъ равноправни, безъ нѣкой отъ
тѣль да има право на хегемония надъ другитѣ. По-
неже съ това положение се отнима едно много важно
перо отъ нейнитъ доходи и се лишава отъ правото
да властува вече надъ една толкова голѣма духовна
область, дѣтътъ управители нейни тѣла въ общото си
заседане отъ 14 того възложили прочуването на
този жизненъ за нея въпросъ въ всѣко отношение и
да съставятъ протестационенъ меморандумъ до великитѣ
сили въ този духъ и смисълъ Тя, разбира се, не иска
и да знае, че хиляднитъ иконородни монаси, които се
подвизаватъ тамъ, не могатъ вече да търпятъ страш-
на гнетъ на гръцките атонски монаси. На всички
тихъ километрически оплаквания тя се усмихва злоб-
но, гаври се възмутително, безъ да си дава отчетъ,

че причината на великото зло, що винътъ безмилостно по тъзи св. мѣста, е тя съ своето пристрастие, надменост и злоба. Тамъ е изчерпано вече тѣрпнитето и на пословичната доброта на довѣрчивата руска душа. Злоупотребата на гръцките духовници въ св. Гора съ интересите и природно спокойната душа и съвестта на инороднитъ братя стигнала била вече своя върхъ. Тъ всички се виждатъ вече принудени да влагнатъ пета противъ този вѣрски центъръ. Появата на ереси, убийства, обири, разни злодѣйства по онѣзи мѣста за постъ, покаяние, молитви и добри дѣла се длъжело изключително на великаната поквара и моралнотъ отпадъкъ на гръцкото атонско монашество, достойно защищавано всѣкога отъ неговия патронъ — аселенския прѣстолъ. Хилядиците руски монаси, които прѣдстои да бждатъ на сила заловени отъ руски казаци изъ монастирите св. Пантелеимонъ и андреевския скитъ на Атонъ и отведенни кой знае дѣ за наказание, сѫ всѣ жертва на нахалността и. Ами ѩо да рекатъ хилядиците злощастни българи, на които било сѫ дено още да останатъ подъ турско владичество, дѣто фанариотите всѣкого безнаказано деребействуватъ? Малкото села около Цариградъ, населени съ този омразенъ тѣмъ народъ, що имаха незивината участъ да останатъ прѣзъ турско балканската война въ турската военна зона, изпитаха и изпитватъ горчиво непоносимите последици отъ този грозенъ фанариотски фанатизъмъ. Така, протосингелът на дерскоската епархия по великанскиятъ празници обиколи тѣзи села ужъ съ цѣль да се притече на помощъ на тѣзи нещастници и облекчи златата имъ участъ. Горките селяни, обаче, колко останали изненадани, когато констатирали, че този Божи служителъ, като вѣлѣти по църквите имъ, вмѣсто да имъ каже утѣшилъ думи, задигналъ имъ св. антимисъ и миро други църковни принадлежности, изсипала сума хули и пусвани по адресъ на българското духовенство и Екзархията и си заминяли, като имъ казатъ, какво занапрѣдъ трѣба вече наново да признаятъ вѣдомството на Патриаршията, защото Екзархията вече прѣставала да сѫществува, турцитъ пропадли и екзархъ и всичко изъ Цариградъ. Патриаршията, ако признаятъ вѣдомството, ѹ, че имъ ладе истинско св. миро и антимисъ, църковни утвари и сѫдове, книги, учители, свещеници и пр.

Много по-грозно е, разбира се, положението на онѣзи нещастни българи, които живѣтъ компактно или разпръснато по брунеската, кизиската, дарданелската, гелиболската и пр. гръцки епархии. Тѣмъ не се признава даже най-елементарното човѣшко право да се наричатъ българи, да се учатъ и да се черкуватъ на родния си езикъ, защото, споредъ новата физиотика и панелинистичка теория, тѣ сѫ „българогласни“ елини, спѣдователно, дължни сѫ да се откажатъ отъ всичко свое родно и да прѣгърнатъ гръцкото.

Това, разбира се, не е насилие, не е прѣстъпление, не е грѣхъ, не е убийство. Туй, по изкривенътъ схващанъ на фенерските агенти, е много морално, въ висша степенъ свето, идеално, защото не се върши отъ българи, а отъ духовните прѣставители на великаната, както сами я назоваватъ, Христова църква, дѣто „има елини, има иудеи“. За тѣзи тѣхи и други по грозни ужасии не трѣба да се възразява, да се негулува, да се протестира никакъ и прѣнько, защото се вършатъ отъ хора, които иматъ на халността да претендиратъ и манифестиратъ на всѣ кѫде, че иматъ прѣдъ цѣлния събътъ най-голѣмите заслуги като такива, що сѫ единствено покровител-

ствували и пазили прѣзъ вѣкове вѣрската и националната съвѣтъ на разните християнски народи на Балканитъ.

Хс.

Изъ Вѣстниците и списанията.

Толерантността и добродѣтелите на българите. Столичниятъ в. „Утро“ въ броя си отъ 25 юлий печата извадки отъ едно писмо, получено отъ единъ арменецъ изъ Одринъ подиръ завземането на този градъ отъ турцитъ. Въ писмото като се разправя подробно за нахлуването на турцитъ въ одринския вилаетъ и за извѣшчението отъ тѣхъ жестокости надъ беззащитното българско население по клеветътъ на гръцките агенти, изнася се и рѣчта, съ която одринския муфтий посрѣднича турските войски Рѣчта е една вѣзвала на българската толерантност и на добродѣтелите на българския войникъ. Его пасажа на писмото съ резюме отъ рѣчта, която, ако нанестина е казана въ вѣрно прѣдадено, излага високо мофтията надъ гърцийтъ и гръцките владики въ Одринъ:

„...Слухътъ за идването на турските войски въ Одринъ се пръска тутакси изъ целия градъ. Цѣлото турско население, както и останалото отъ другите народности излѣзе да ги посрѣдничатъ вънъ отъ града. Начело вѣрвѣ тужашкия муфтий, единъ интелигентъ турчинъ, който бѣ и по рано такъвъ прѣзъ врѣме на българската властъ.

При пристигането на войските, муфтията застана напрѣдъ и съ една пламенна рѣчъ къмъ турските офицери и войници, описа положението на града и гражданинътъ отъ всички народности. Рѣчта му бѣше откровена и искрена.

Той съ скрѣбъ констатира слуховете за изстѣплението на турските войскови части върху българското население което е било оклеветявано отъ гръцки агенти. Никой отъ българските войници, слѣдъ като прѣзека и наявѣзаха въ града, не се спусна да граби и да бечести бѣдното турко население, изнурено отъ обсадата. Нито косъмъ падна отъ главата на турцитъ. Напротивъ, българските войници, влизайки въ града, изъ пати срѣзаха дѣлица гладии, чеда на нашите правозвѣрни, и съ състрадание имъ подаваха отъ своя хлѣбъ. Нито единъ турчинъ, казва муфтията, нито една турка не бѣ даже оскърбена. Въ оная часъ, когато българитъ влизаха, станаха нечувани грабежи отъ лукавите гърци, които бѣха изловени отъ българската властъ. Азъ съмъ, казва той, живъ свидѣтель на това. Вие виждате, че азъ и сега, както и по-рано при българитѣ, съмъ все на своято място.

Бѣдното турско население, което е свидѣтель и сега прѣдъ васъ, съ влизането на българите се хранише и издържаше само отъ българските войници, които отдѣлка винаги отъ своя войнишки хлѣбъ, вънъ отъ оная помощъ, която тогавашната българска гражданска властъ даваше на насъ.

Азъ желяя, и висъ да послѣдвате примѣра на българската толерантна властъ, за да не чуваме, че останалите тукъ български жени и дѣца сѫ били отъ настъ прѣблѣзани.

Азъ желая доброто наше отнасяне къмъ тѣхъ да се разпространи и къмъ ония българи, които сѫ останали безъ подкрепа на вънъ — изъ нашиятъ селъ край Одринъ.

Азъ желая да се не посъга сръчу тѣхъ, защото около настъ гръцките агенти сноват и възбуджат нашите войски противъ българското население, като сами грабятъ и колятъ".

Меморър отъ Македонците до великините сили.

Бълганците отъ Македония имали онзи денъ събрание, въ което, като размѣнили мисли по положението и съжданията на своята родина, рѣшили да се обрънатъ съ меморър до великините сили, въ които да искаатъ да се даде автономия на Македония. Избрана била шесточленна комисия, която да подпише и поднесе меморър отъ име на бълганците на Едуард Грей, прѣдседател на лондонската посланическа конференция, до прѣдставителите на великините сили и до Майореско, прѣдседателя на букурешката конференция. Ето поднесения вече меморър:

До Тѣхни Прѣвъзходителства пълномощните министри на Англия, Франция, Русия, Германия, Австро-Унгария и Италия въ София.

Балканската освободителна война, прѣдизвикана главно отъ теглата и борбите на Македония, не обезпечи очакваната политическа свобода на македонските българи. По всячко изглежда, че по голѣмата част отъ нашия народ ще остане пакъ подъ чуждо владичество, очевидно по-опасно отъ турското. Ярко доказателство за това е фактътъ, че сѫ били изпълнени десетки хиляди, а до тоя часъ сѫ потърсили убийци и спасение въ България, не по-малко отъ 150,000 българи, цифра, която и въ най-лошите моменти на турското управление не е била мислима. Не подлежи на споръ, че българите, останали подъ Сърбия и Гърция, не биха имали условия за политическо и национално развитие. Първото нѣщо, къмъ което ще пристъпятъ новите победители, е насилственото денационализиране на българите, за което досегашните сръбско-гръцки оккупационни режими даде вече доста доказателства. Като се има прѣдъ видъ, каква борба сѫ водили македонските българи и какви огромни жертви сѫ дали въ защита на своята националност и за извоюване политическа свобода, не може да се допустне нито за мигъ, че тѣ ще се оставятъ спокойно да бдатъ немилостиво постръбвани и погъръзвани. Революциите ще бдатъ неминуеми. Ето защо, въ интересъ на мира на Балканите и въ име на справедливостта, необходимо е, великините сили, които досега сѫ взимали такова живо участие въ съжданията на македонското население, да му гарантиратъ условия за свободно национално и политическо развитие. Нѣма съмнѣние, че най-ефикасната мѣрка за достигане на това пакъ си остава създаването на една Автономна Македония, която би гарантирали правата и на всички други националности и за която отъ 20 години настъпилъ македонското население ратува и ще ратува и въ бѫдеще. Подписані: Г. Баджаровъ, гимназиленъ учитель отъ Броди, А. Димитровъ, отъ Битоля, бившъ членъ на апелативната съдъ въ Солунъ, Д. Мирчевъ, гимназиленъ директоръ отъ Прилепъ, Т. Паскалевъ отъ Неврокопъ, бившъ депутатъ отъ отоманская парламентъ, Т. Павловъ, отъ Скопие, бившъ депутатъ отъ отоманская парламентъ, и Х. Ципушевъ, търговецъ отъ Радовишъ.

Руските вѣстици за ромънското нашествие.

"Биржевыя вѣдомости", печата въ броя си отъ 2 юлий издаватъ отъ една статия на именития руски професоръ по правото М. М. Ковалевски за нечутото вѣропомство, на което жертвата е станала България:

„Или нѣма, казва професоръ Ковалевски, вече въ свѣтъ нито справедливостъ, нито прѣстъва за нравствено позволено и запрѣтеното? Или въ сношенията на народите помежду имъ господствува коварството и грубата сила? За какво послужиха вѣковитъ усилия на народите въ Европа и въ Америка да създадатъ общечовѣшка граждансътвеностъ и условия за миренъ животъ на самостойни, свободно опредѣлящи своята сѫдба нации? Цѣлото руско общество мнѣнѣе дѣлбоко е възмутено отъ най-грубото нарушение на неутралитета отъ страна на лъжава, която не е вземала непосрѣдно участие въ освободителната война и, при всичко това, доби, чѣрвъ посрѣдството на Русия, значителна облагра за съмѣтка на съсѣда си. Ала спечеленото й се вижда малко. Тя мобилизира армията си и влѣзе въ чужди прѣдѣли. Погдобно Бренъ, тя е готова да тури своя мячъ на купнитѣ. Нейното търгуване, както се говори съ двѣтѣ страни, възмущава съвѣтъта. Едва ли тѣ се намѣрятъ друга оцѣнка за поведението ѝ. Па и съ какво може да се оправдае то? Казватъ, Ромъния не иска да до пусне хегемонията на България. Но кое показва, че тази хегемония е дѣйствителна, а не мима? Не обстоятелството ли, че Ромъния може да извади ше стотинхилядна армия; но успѣхътъ ли на съединеното черногорско, сърбско и гръцко оръжие?..

Жаждата за териториални придобивки едва ли ще оправдае прѣдъ историята използването за селеблюбни цѣли тежкото положение на съсѣдъ, колкото и да се укрива грижата за запазата на политическо равновѣсие..

Обстоятелствата може да се измѣнятъ. Народътъ, който неогтдана заради Одринската крѣпостъ, нѣма да прости лесно непрѣдизвиканата обида; той ще се оправи и отново ще изчезнатъ условията за мирно съжитие на балканските народи. Доколко ние се чувствуваляемъ славяни, които не сѫ се спрѣли прѣдъ героични усилия за освобождението на нашите братя и единвѣрци, ние сме оскърбени отъ поведението на ромъните, които се намѣсиха въ съмѣната разпрай, която бѣ на разрѣщане. . Обидата расте; нещо чувствува цѣлната руски народъ, засегнатъ въ своята честь, толкова повече, че неизвѣстно отдѣлъ се появи и носи мѣлъ, какво самъ той бѣлъ извикалъ на животъ тази тъмна сила, съ която му прѣстои да се бори....

Ако вѣковниятъ ходъ на историята е сродилъ политиката съ правото и съ нравствеността, ако съществува това, което се нарича обществено мнѣнѣе на цивилизацията миръ, ако идеята за славянското културно единство още е жива, нахлуващото на ромъните въ прѣдѣлите на България ще бдатъ навѣки заклеймено съ прозвището нова *fides rupis* (недобросъществѣтъ)... То разсѣва най-хубавите надежди на хората отъ наши дни да се възвори между народите поне обикновена честностъ....

* * *

Недѣлнитъ въ *"Русская правда"*, издаванъ въ Черновецъ, Унгария, пише въ броя си отъ 5 юлий: „Ромънската войска марширува въ България, като у дома си. Българите не имъ се противяватъ, защото войската имъ е поставена срѣщо сърбите и гръците. Освѣнъ това,

тъ добре знаятъ, че Ромжния не може да вземе педя земя, ако Русия не позволи... За този „шпациер“ (тази разходка) Ромжия е извадила половинъ минионъ войска, а когато влязки чокот се убъдиха, че това е война безъ кръв, тъ побързаха да се запишатъ „доброволци“. Между доброволците е и бившият министър Бретиано... Това е комедия, каквато същът не е видѣлъ. Въ всъки случай ромжнитъ нѣма да заслужатъ „слава“ отъ тази безкървна война“.

Положението на Балканитъ.

Букурешката конференция и мира. Очите на всички бѣха обрнати тия дни къмъ Букурещъ. Всички очакваха да видятъ, какъ ще рѣшатъ балканските държави не въпроса за мира, но този за балканското разновѣсие, въ името на което Ромжия нашествува българската земя. Мирът не бѣ цѣль на коалираніето съ сърби, черногорци, гърци и власи, но средство да изнудятъ, ограбятъ и унижатъ България. Името на този грабежъ бѣ „балканско разновѣсие“. Начертанието на грабежа бѣ направено отъ една велика сила и съставеното отъ нея кроки на бѫдната баланска карта бѣ дадена на събрисът делегатъ. По това кроки България се изключава изъ Македония. Така и стана. Заплашена отъ армийте на сърби, гърци, черногорци, власи и тури, България трбъваше или да продължи войната до край и да изложи самото си съществуване или да приеме „славянските кроки“, което съставяла основа и право за нова война въ недалече бѫдеще. Тя избра поспѣшното. Българските делегати приели условията за мира съ резервъ, чеще бѫдатъ ревизирани отъ конференция на великиятъ сили. Условията на мира въ дѣй думи сѫ тия: България е изключена изъ Македония, българитъ въ Македония, за радост и тѣржество на славянството, оставатъ роби на сърби и на гърци.

Подписано е безсрочно примирие. Войната се сврши съ робството на Македония.

Срѣщу рѣшеніята на букурешката конференция е цѣлътъ английски, австрійски и голема част отъ германската печать. Отъ тѣхъ сѫ доволни само френските и голема част отъ руските вѣстници. Въ „Новое време“ ликува. Той нарича букурешки миръ „найдобрѣсѣщенъ“.

Българскиятъ народъ взема актъ отъ това тѣржество на руските вѣстници и крѣгове. Непобѣденъ на бойното поле, изнуденъ и ограбенъ отъ сърби, черногорци, гърци, власи и тури, той е гордъ въ бѫдата. Той се бори и жертвува за най-великата култура идея — да даде свобода на братята си и на балканци. Той води освободителна война. Руските вѣстници отъ типа на „Новое време“ сѫ противъ свободата, свѣтилищата и културата. Тѣ сѫ били и сѫ ратници за мрака и робството на своя народъ и на славянинътъ. Бѫдящето е на демократичните народи, на народите, които ратуваатъ за широка свобода на всички граждани безъ разлика на племе и вѣра, за равенство, братство и съвѣршенство на човѣци и народи. Такъвъ ратникъ е българскиятъ народъ...

7c.

Църковно-обществена лѣтописъ.

Въ синодната палата Високопрѣосвещенитетъ св. Струмски г. Герасимъ, св. Велески г. Мелетий и св. Неврополски г. Неофитъ прѣзъ недѣлѧта посѣтиха въ синодната палата Прѣдседателствующия св. Синодъ Н. Високопрѣосвещенство св. Доростолски и Червенски митрополитъ г. Василий, съ когото имаха продължителен разговоръ. Подири тази срѣща Тѣхни Високопрѣосвещенства македонските архиереи посѣтили въ Външното министерство министъ на външните работи и на изпредѣданията, г. Д-ръ Н. Генадиевъ, съ когото имали така сѫщо продължителен разговоръ.

Бѣжанцитъ свещеници. Всъки денъ пристигатъ въ царството бѣжанци свещеници изъ Македония. До 26 и тоги сѫ пристигали само въ столицата 135 души. Нѣкое отъ свещениците сѫ избегали стъмѣствата си, иѣкои сами. Всички сѫ въ най окакно положение. Мнозина сѫ изпокъсани, безъ раса, дори и безъ обувки. Между тѣхъ има и прѣгърбени старици. Всички 135 души, щомъ се язвали въ синодната палата, отпускали имъ се по 15 лева помощь за прѣхрана, и веднага сѫ прѣпоръжвали въ митрополитъ на царството да се назначатъ временно за енорийски свещеници въ вакантните енории, за да свещенодѣствуватъ на християнитѣ и се прѣхраняватъ. Нито единъ свещеникъ не е останалъ непригледанъ и ненастоненъ. Св. Синодъ и епархийските архиереи правятъ всичко, каквото е въ моцата имъ, да се настаниятъ злочестните свещенослужители и дасе облечатъ що-годъ.

Духовната семинария. Отъ половината на мѣсецъ юни зданието на Духовната семинария е обѣрнато на болница. Ректорътъ на семинарията е турилъ на разположение на Военната санитарна дирекция всички кревати, постлики, одѣла, покривки, мобили и готварски принадлежности. Болницата въ семинарията е за тежко ранени офицieri и войници. Тя е подъ управата на г. Д-ръ Карапетъ Карамихайловъ, най-репутирания нашъ хирургъ. Много тежко ранени сѫ оперирани и вече сѫ на оздравяване. Мнозина тежко ранени сѫщо така сѫ оздравѣли. Отъ нѣкое време много поиздавани ранени се разхождатъ изъ хубавата семинарска градина, въ обширните парки и, посрѣдъ цѣтъ, дишатъ чистъ въздухъ и се любуватъ на чаровната гледка, която се открива отъ платото, дѣто е кацало грамадното семинарско здание.

Храмовъ празникъ. На 27-и юлий е патронния празникъ на храма „Св. Седмочисленци“ въ столицата. Ще има тѣржества на литургия. Ще служи Н. Високопрѣосвещенство св. Софийскиятъ митрополитъ г. Парентъ. Тази година празникътъ съвпада съ най-тежкия славянски дѣла: съ поробването на града Охридъ, дѣто е свѣтилестувалъ прѣвръщането български епископъ и просветителъ св. Климентъ, съ поробването съ Охридската и Прѣстанска катедра, която е отъ днитѣ на св. Бориса до днес е била и е българска.

Помощи. По случай храмовия празникъ на църквата св. Седмочисленци въ гр. София, 27-и юлий църковното настоятелство отпуска на Македонския Комитетъ за бѣжанцитъ 300 лева и на Комисията при Етапното комендантство за евакуирани болни войници 300 лева.